

Projekt: **Bez promila**

ANALIZA ANKETNOG ISPITIVANJA

Anketno ispitivanje provedeno je u svih 9 srednjih škola na području Krapinsko-zagorske županije s ciljem praćenja navika i stavova mladih po pitanju izlazaka, konzumacije alkohola i vožnje u alkoholiziranom stanju.

Upitnik je bio anonimn, a proveden je na uzorku 459 ispitanika/ca, u razdoblju od listopada do prosinca 2018. godine. Ciljana skupina bili su srednjoškcolci/ke završnih razreda. Ukupan broj pitanja upitnika bio je 16, a pitanja su se odnosila na izlaske, konzumaciju alkohola i vožnje u alkoholiziranom stanju.

Upitnik je proveden u sklopu projekta „Bez promila“ kojeg provodi Mreža udruga Zagor u partnerstvu s Policijskom upravom Krapinsko-zagorskom, udrugom Regenerator i Krapinsko-zagorskom županijom. Projekt je sufinanciran kroz provedbu Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa pri Ministarstvu unutarnjih poslova.

U anketnom ispitivanju sudjelovalo je 459 ispitanika/ca, od čega je 428 upitnika bilo važećih (93,2%), a 31 nevažećih (6,8%). Nevažećim upitnikom se smatra nepravilno ispunjeni listić, odnosno nepravilno označeni odgovori ili nije dan odgovor na svako pitanje. Od 428 osoba koje su pravilno popunile upitnik, ženskog spola je bilo 52,1%, a muškog spola 47,9%. Najviše ispitanika/ca ima 17 godina (46,7%) i 18 godina (43,5%). Ostali ispitanici/e imaju 14 godina (0,2%), 16 godina (7%), i 19 godina (2,6%).

Vozačku dozvolu za osobno vozilo posjeduje 16,1% ispitanika/ca, a 83,9% ispitanika/ca ne posjeduje vozačku dozvolu za osobno vozilo, dok vozačku dozvolu za motor posjeduje tek 4,4% ispitanika/ca, a 95,6% ispitanika/ca je ne posjeduje. Dobiveni rezultati su razumljivi i u skladu s očekivanim s obzirom na godine ispitanika/ca.

Na pitanje „Cilj svakog izlaska mi je napiti se“ potvrdno je odgovorilo 15,7% ispitanika/ca, dok za 69,6% ispitanika/ca to nije cilj. Na pitanje „Bolje se zabavim kada sam u alkoholiziranom stanju“ 36,7% ispitanika/ca se bolje zabavlja kada je u alkoholiziranom stanju, dok se tek 46,7% ispitanika/ca ne zabavlja bolje. Na oba postavljena pitanja oko 17% ispitanika/ca nije znalo odgovor.

Kada govorimo o konzumiranju alkohola u društvu 45,6% ispitanika/ca konzumira alkohol u društvu ako to rade i drugi, dok je 35,7% ispitanika/ca na ovo pitanje odgovorilo negativno, a čak 18,7% ispitanika/ca nije znalo odgovor na postavljeno pitanje.

Na pitanje „Vozim se u autu sa vozačima vršnjacima/kinjama koji su pod utjecajem alkohola“ 69,9% ispitanika/ca se ne vozi u automobilu s vozačima/cama vršnjacima/kinjama koji su pod utjecajem alkohola, dok se čak 19,4% ispitanika/ca vozi s vršnjacima/kinjama koje su pod utjecajem alkohola. Kada ispitanici/e imaju osiguran prijevoz njih 65% konzumira alkohol, dok 23,4% ipak ne konzumira alkohol.

Što se tiče konzumacije alkohola 92,1% ispitanika/ca ne konzumira alkohol kako bi ih prihvatilo društvo, dok 5,1% ispitanika/ca konzumira alkohol radi prihvaćanja u društvu. Ispitanici/e njih 75% opomenu vršnjaka/kinju ako vide da će upravljati automobilom u alkoholiziranom stanju, dok čak njih 18% ih ne opomene. Što se pak tiče sudjelovanja ispitanika/ca u prometnim nesrećama uzrokovanim utjecajem alkohola, ukupno 6,5% ispitanika/ca je bilo sudionikom/com u prometnoj nesreći, što je izrazito velik postotak.

Od ispitanika/ca (16,1%) koji/e posjeduju vozačku dozvolu njih 5,8% konzumira alkohol prilikom izlaska kada upravlja motornim vozilom. Alkohol ne konzumira čak 89,9% ispitanika/ca kada upravlja motornim vozilom, no čak 14,5% ispitanika/ca u alkoholiziranom stanju voze svoje vršnjake/kinje u automobilu, 4,3% ispitanika/ca misli da će ih društvo bolje prihvatiti ako će upravljati motornim vozilom u alkoholiziranom stanju, dok 5,8% ispitanika/ca često upravlja motornim vozilom pod utjecajem alkohola. Važno je spomenuti kako već niska koncentracija alkohola u krvi djeluje na motorne i senzorne sposobnosti osobe koja upravlja motornim vozilom. Osobi pod utjecajem alkohola smanjuje se sposobnost nadzora nad svojim postupcima. Alkoholizirani vozači/ce vrlo često podcjenjuju opasnosti i precjenju vlastite sposobnosti i vještine.

Premda veliki postotak ispitanika/ca (83,9%) još ne posjeduje vozačku dozvolu za osobno vozilo, bitno je vidjeti njihove stavove i razmišljanja o izlascima, konzumaciji alkohola i vožnji iz razloga što su upravo ti ispitanici/e potencijalni mladi vozači/ce.

Rezultati pokazuju da se većina mladih koji posjeduju ali i oni koji ne posjeduju vozačku dozvolu odgovorno ponaša u prometu prilikom izlaska i konzumacije alkohola, što znači da određene preventivne mjere djeluju i da u tome zajedničku ulogu imaju svi dionici koji doprinose prevenciji ove problematike ali i ukućani koji s mladima žive. No, postoji dio mladih koji još uvijek nisu svjesni posljedica: 19,4% njih se vozi s vršnjacima/kinjama koji su pod utjecajem alkohola, 18% ne opomene vršnjaka/kinju ako vide da će upravljati automobilom u alkoholiziranom stanju. Od ispitanika/ca koji posjeduju vozačku dozvolu njih 5,8% konzumira alkohol prilikom izlaska kada upravlja motornim vozilom, dok čak 14,5% ispitanika/ca u alkoholiziranom stanju voze svoje vršnjake/kinje u automobilu. Vožnja u alkoholiziranom stanju je opasna jer već malene količine alkohola povećavaju samopouzdanje i smanjuju osjećaj odgovornosti, a istovremeno se otežava zapažanje i usporava reakcija vozača/ice, a što bitno utječe na sigurnost u prometu. Dokle god postoje mladi koji se voze s vršnjacima/kinjama i koji voze pod utjecajem alkohola i vršnjaci/kinje koji ne opomenu osobe koje će upravljati automobilom u alkoholiziranom stanju potrebno je sustavno i trajno provoditi preventivne mjere i preventivne projekte kao što je projekt „Bez promila“ jer se njima osvještuje mlade za odgovorno ponašanje u prometu po pitanju konzumacije alkohola i vožnje.

Podatke obradila: Ana Đurkan